

Spis treści

Wstęp	11
Część I	
System bankowy i jego otoczenie	13
1. Banki i system bankowy (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	15
1.1. Pojęcie banku	15
1.2. Rola banku	17
1.2.1. Udział w kreacji pieniądza	17
1.2.2. Udział w społecznym podziale pracy	18
1.2.3. Dokonywanie alokacji i transformacji środków	19
1.3. System bankowy	20
1.4. Modele sektora finansowego	23
1.5. Prywatyzacja banków	26
1.6. Konsolidacja banków	27
1.7. Ekspansja kapitału zagranicznego	29
1.8. Rodzaje banków	30
1.9. Konkurencja między bankami	37
1.10. Sieć bezpieczeństwa finansowego	39
1.10.1. Bank centralny	40
1.10.2. Nadzór bankowy	41
1.10.3. System gwarantowania depozytów	42
1.11. Ewolucja bankowości na świecie	42
1.12. System bankowy w Polsce	46
1.12.1. Zmiany dostosowujące działalność systemu bankowego do potrzeb gospodarki rynkowej	46
1.12.2. Kierunki rozwoju polskiego systemu bankowego	57
2. Polityka pieniężna banku centralnego i rynek pieniężny (<i>Władysław L. Jaworski</i>) .	65
2.1. Cele polityki pieniężnej	65
2.2. Instrumenty oddziaływania banku centralnego	69
2.3. Mechanizmy transmisji impulsów polityki pieniężnej	78
2.4. Rynek pieniężny	80
2.5. Europejski Bank Centralny	84

2.6. Polityka pieniężna w Polsce	85
2.6.1. Instrumenty pieniężne Narodowego Banku Polskiego	85
2.6.2. Ogólna charakterystyka polskiej polityki pieniężnej	89
3. Nadzór nad działalnością bankową w Polsce (<i>Małgorzata Iwanicz-Drozdowska</i>) ..	97
3.1. Formy instytucjonalne sprawowania nadzoru nad działalnością bankową	97
3.2. Zakres zainteresowań instytucji nadzorującej działalność bankową	100
3.3. Regulacje ostrożnościowe	101
3.4. Nowa Umowa Kapitałowa	109

Część II

Operacje bankowe	113
1. Operacje kredytowo-depozytowe (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	115
1.1. Rodzaje operacji bankowych	115
1.2. Usługi finansujące	117
1.2.1. Rodzaje usług finansujących i ich elementy	117
1.2.2. Operacje udzielania kredytu	119
1.2.3. Przyrzeczenie udzielenia kredytu	128
1.2.4. Operacje papierami wartościowymi	130
1.3. Operacje depozytowe	133
1.3.1. Rodzaje operacji depozytowych	133
1.3.2. Wkłady klientów	133
1.3.3. Emitowanie papierów wartościowych	135
1.3.4. Pośrednictwo w operacjach papierami wartościowymi i innymi walorami	135
1.4. Operacje zlecone	135
1.4.1. Obrót płatniczy	135
1.4.2. Instrumenty obrotu bezgotówkowego	136
1.4.3. Rozliczenia międzybankowe	141
2. Operacje zagraniczne (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	143
3. Operacje bankowości elektronicznej (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	147
3.1. Elektroniczne przetwarzanie danych	147
3.2. Usługi internetowe	149
3.2.1. eBanking	150
3.2.2. eLending	151
3.2.3. eBilling	152
3.2.4. eCash	152
4. Operacje bankowości inwestycyjnej (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	153
4.1. Banki i usługi inwestycyjne	153
4.2. Usługi brokerskie	155

4.3. Przejęcia i fuzje	156
4.4. Emisja papierów wartościowych	157
5. Sekurytyzacja (Zofia Zawadzka)	159
5.1. Istota sekurytyzacji	159
5.2. Rodzaje sekurytyzowanych aktywów	160
5.3. Przebieg procesu sekurytyzacji	160
5.4. Sekurytyzacja w formie „prawdziwej sprzedaży”	161
5.5. Zadania spółki celowej w procesie sekurytyzacji	162
5.6. Korzyści sekurytyzacji	163
6. Operacje instrumentami pochodnymi (Zofia Zawadzka, Małgorzata Iwanicz-Drozdowska)	165
6.1. Przyczyny i cele zawierania transakcji instrumentami pochodnymi	165
6.2. Rodzaje transakcji i definicje instrumentów pochodnych	166
6.3. Transakcje forward	168
6.4. Kontrakty futures	169
6.5. Transakcje swapowe	171
6.5.1. Swapy odsetkowe	172
6.5.2. Swapy walutowe	174
6.6. Opcje	174
6.7. Cap, floor, collar	177
6.7.1. Cap	177
6.7.2. Floor	178
6.7.3. Collar	178
6.8. Derywaty kredytowe	179
6.9. Rozwój transakcji instrumentami pochodnymi w Polsce	181

Część III

Zarządzanie bankiem komercyjnym	183
1. Cele polityki bankowej (Władysław L. Jaworski)	185
1.1. Określenie celów polityki bankowej	186
1.2. Osiągnięcie zysku	186
1.3. Rozwój czynności bankowych	187
1.4. Zwiększenie sumy bilansowej	188
1.5. Maksymalizacja wartości akcji banku	188
1.6. Zachowanie bezpieczeństwa banku	188
2. Kapitał własny banku (Małgorzata Iwanicz-Drozdowska)	191
3. Strategia marketingowa banków komercyjnych (Władysław L. Jaworski) ...	195
3.1. Marketing bankowy	195
3.2. Rozpoznanie środowiska	196
3.3. Elementy strategii marketingowej	199

3.3.1. Polityka lokalizacji banku	200
3.3.2. Produkty oferowane przez banki	200
3.3.3. Polityka cenowa banku	202
3.3.4. Metody ustalania cen kredytów i oprocentowania depozytów ...	205
3.3.5. Polityka dystrybucji	206
3.3.6. Polityka promocji	207
4. Ocena działalności banku (<i>Małgorzata Iwanicz-Drozdowska</i>)	209
4.1. Cel oceny	209
4.2. Sprawozdania finansowe	210
4.3. Metody oceny	213
4.3.1. Analiza wstępna	213
4.3.2. Analiza pogłębiona	215
4.3.3. Dekompozycja ROE	219

Część IV

Ryzyko bankowe	221
1. Pojęcie i rodzaje ryzyka bankowego (<i>Zofia Zawadzka, Małgorzata Iwanicz-Drozdowska</i>)	223
1.1. Pojęcie ryzyka bankowego	223
1.2. Przyczyny występowania ryzyka w działalności bankowej	224
1.3. Rodzaje ryzyka	226
1.4. Zarządzanie ryzykiem bankowym	230
2. Ryzyko płynności (<i>Zofia Zawadzka</i>)	237
2.1. Istota ryzyka płynności	237
2.2. Przyczyny występowania braku płynności	238
2.3. Teoretyczne reguły zachowania płynności	239
2.4. Metody pomiaru ryzyka płynności	241
2.4.1. Luka płynności	241
2.4.2. Urealnione zestawienie luki płynności	242
2.4.3. Zestawienie przepływów pieniężnych	243
2.4.4. Wskaźniki	243
2.5. Płynność bieżąca i strukturalna	245
2.6. Metody zarządzania płynnością	246
3. Ryzyko kredytowe (<i>Zofia Zawadzka, Małgorzata Iwanicz-Drozdowska</i>)	251
3.1. Istota ryzyka kredytowego	251
3.2. Indywidualne ryzyko kredytowe i ryzyko portfela	252
3.3. Ocena indywidualnego ryzyka kredytowego	252
3.3.1. Badanie zdolności kredytowej przedsiębiorstw	254
3.3.2. Badanie zdolności kredytowej osób fizycznych	269
3.3.3. Ocena ryzyka w transakcjach międzybankowych	271

3.3.4. Zabezpieczenie kredytowe	272
3.3.5. Analiza po udzieleniu kredytu	275
3.4. Zarządzanie portfelem kredytowym	277
4. Ryzyko kraju (<i>Zofia Zawadzka</i>)	283
4.1. Istota ryzyka kraju	283
4.2. Zarządzanie ryzykiem kraju	288
5. Ryzyko stopy procentowej (<i>Zofia Zawadzka</i>)	289
5.1. Pojęcie ryzyka stopy procentowej	289
5.2. Przyczyny zagrożenia ryzykiem stopy procentowej	291
5.3. Metody kwantyfikacji ryzyka stopy procentowej	293
5.3.1. Metoda luki	293
5.3.2. Analiza okresowa	296
5.3.3. Metoda badania elastyczności stopy procentowej	298
5.3.4. Modele symulacyjne	299
5.4. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej	300
6. Ryzyko walutowe (<i>Zofia Zawadzka</i>)	303
6.1. Istota ryzyka walutowego	303
6.2. Rodzaje kursów walutowych	304
6.3. Kwantyfikacja ryzyka walutowego	305
6.4. Strategie zarządzania ryzykiem walutowym	308
6.5. Tradycyjne transakcje walutowe	310
7. Ryzyko operacyjne (<i>Małgorzata Iwanicz-Drozdowska, Zofia Zawadzka</i>)	313
8. Modele VaR (<i>Małgorzata Iwanicz-Drozdowska</i>)	317
8.1. Podstawy wartości zagrożonej	317
8.2. Szacowanie VaR	319
8.3. Sprawdzanie wiarygodności modelu	323
Bibliografia	325